

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy

helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " — "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Szombaton.

Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
keméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.

A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számittatik.

Hirdetések elfogadtatnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetetnek még M. Zeisler
Hirdetési irodájában. (Pest, Király-
útcza 60. sz.)

Visszapillantás az országgyűlésre.

Néhány nap mulva egy éve lesz, hogy az országgyűlés April 24-én, a kir. Felség által reményteljesen meg lett nyitva.

A trónbeszéd nemcsak a jelenlevők, de az összes ország-lakosság által élénk örömmel üdvözöltetett; mert a kilátásba helyezett reformtörvények alapján mindenki erősen hitte, hogy az országgyűlés való-
ságos reformáló országgyűlés lesz, s e rendezetlen országot korszerű és alkalmas reformtörvényekkel anyagilag és szellemileg újjá fogja szülni.

A trónbeszédnek átolvasása, vagy hal-
lására minden jóakarató polgár erősen meg
lett az iránt győződve, hogy ha e három
éves országgyűlés az ígért reformtörvénye-
ket meghozza, és életbe lépteti: azok mel-
lett, netalántáni újabb rázkódások daczára
is, ez alkotmányosan újjá születendő Haza
lehetőleg biztosítva, s anyagi és szellemi
felvirágzása logikai egymásutánban előte-
remtve lesz.

S ime! az országgyűlés közel egy éves;
az év legnagyobb részében együtt és műkö-
désben volt: s valyon csak kicsi részben,
a nemzet jogosult reményei teljesültek-e?
az ígért, s már mint ígért is, oly nagy
örömmel üdvözölt reformtörvények, leg-
alább részben, érvényesítve lettek-e?

E kérdésre sajnosan kell válaszolnunk,
hogy az országgyűlés, az első év után a
reformtörvények kezdetének kezdetén, csak
is az A. betűnél van. És akaratlanul

is azon aggály, azon szorongató kérdés
túlul élénk: valyon, ha a reform törekvé-
sekre oly kedvezőtlen első év után, a má-
sodik, vagy — a mitől Isten mentsen meg
— még a harmadik országgyűlési év is oly
meddön, oly sok szószaporitással és huza-
vonával, de anyagilag és erkölcsileg oly
jelentéktelen eredménnyel fogna eltelleni:
ez esetben eléggé érettek vagyunk-e az
önkormányzatra? képesek vagyunk-e a par-
liamenti kormányformára?

E kérdés már többek által, és többszö-
rösen föl lett vetve; végérvényesen megfe-
lelni reá a jövőnek és nemzetnek fel-
adata lesz.

De még ez időszak bekövetkezhetnék:
vessünk saját érdekünkben egy visszapillan-
tást a lefolyt egy éves országgyűlésre, s
futólag vázolván e szerény lapok hasábjain
is a tényeket és mulasztást, még most idő-
szerű okulásul, legjobb meggyőződésünk
szerint jelöljük ki a meddő eredmény kút-
forrásait.

A trónbeszéd kilátásba helyezte az igaz-
ságszolgáltatás teljes szervezése, a megyék
és községek rendezése, az úrbéri maradvá-
nyok megszüntetése, s a büntető törvény-
könyv, — továbbá a sajtó és követválasztási
törvények korszerű változtatása, az
egyesületi és gyülekezési jog, a felső ház
rendezése, a középiskolák, egyetem és mű-
egyetem átalakítása, az adóügy reformja, s
többnemű anyagi országos vállalatok iránti
törvényeket.

Helyzetünkben kormány gyöke-

resebb, s falatkenyérként szüksé-
gesebb reformtörvényekkel nem
léphetett volna fel.

E reformtörvények mindegyike többé-
kevésbé élet-ér a magyar haza és magyar
nemzet életéből. S pártszinezet nélkül a tör-
vényhozásnak mindent el kellene követnie,
hogy az országgyűlés három éves ciklusa
alatt e mindenki által égető szükségnek
beismert és bevallott reformtörvények érett
megfontolással meghozassanak és érvénye-
sítettessenek.

A közigazgatás és igazságszolgáltatás
bár mely terén viszonyaink túlziláltak. Zilál-
tabbak már nem igen lehetnek. Mindenütt,
bármerre tekintünk, csak létsorvasztó ren-
detlenséggel, anyagi és szellemi előhaladá-
sunkat gátló zürzavarral találkozunk. S a
mit oly nehezen várunk, s a miért a ma-
gyar haza és nemzet érdekében annyi ag-
gódo kebel szorongva esdekel: egészben és
egyenként valódi államrendezettség és nem-
zet erősödés kielégíthető jeleivel alig talál-
kozhatunk.

S ugyan e rendezés és reformálás kor-
mány és országgyűlés által miért nem tör-
ténhetik meg? az eléggé meddő eredmén-
nyel eltelt első országgyűlési év miért
nem termelte meg, legalább részben a re-
formtörvények legszükségesebbjeit?

Az egybegyűlt képviselőház az első há-
rom hónapot reményre jogosítva, és szép
eredménnyel töltötte el. A választások és
igazolások — körüli vitás kérdések, — idő-
pazarlás nélkül, s meglepőleg rövid idő

TÁRCSA.

A kecskeméti zsidók története.

(Folytatás.)

II.

Második József császár tíz évig uralkodott Ma-
gyarországon is koronázatlanul és az alkotmány fél-
retételével. Minden régi intézményt felforgatott s
temérdek újat önkényűleg gyakorlatba hozott; ezeket
azonban halála előtt kevés idővel megsemmítette.
Elhunyt után az 1790/1-dik évi országgyűlés legin-
kább II. József törvénytelen intézkedései által felvi-
lágosítva, mélyen érzette már hazánk elmaradását,
de csak alkotmányos úton, vagyis törvényhozás útján
kivánt újítani, s e célból országos bizottságokat
alakított, melyek a legsürgősb kérdéseket tárgyalják
s következő országgyűlés elé javaslatot adjanak. A
zsidók ügyének is e módozattal kellett volna tárgyal-
tatnia, de már azt az országgyűlés oly elhagyatott-
nak és annyira sürgősnek találta, hogy ekkor némi
előleges intézkedés nélkül nem hagyhatván, a 38-ik
törvényezikket megalkotta, mely e képen szól:
„Hogy a zsidók állapota enyhíttessék, addig is mig
azok ügye és némely sz. kir. városoknak a zsidókra
vonatkozó kiváltságaik az országos bizottság által
tárgyalás alá vétetnének és a zsidók iránt törvény
által gondoskodás tétetnék, az országosan egybegyűlt
Rendek ő Felsege jóváhagyásával elhatározták: hogy
Magyarország és kapesolt részei területén tartozkodó
zsidók, minden szabad királyi városban és más he-
lyeken (ide nem értve a királyi bánya városokat)
azon állapotban, melyben 1790-ik évi Január 1-ső
napján voltak, megtartassanak, és ha abból kimoz-
dítottak volna, ugyanabba visszahelyeztessenek“.

E törvény a kecskeméti zsidók állapotán nem
sokat segített: mert a mint voltak eddig, szintazon-
képen maradtak ezután is szerződéses állapotban;
sőt a felügyelet irányukban még nagyobbá, a szer-
ződési feltételek még szigorúbbakká lettek.

Volt ugyanis a városnak egy régi statútuma,
mely így szól: „Valaki valamely idegen helyről jött
Magistratus hire nélkül befogad, 20 pálezára, vagy
6 forintra büntetettik“. És ezen régi statútum alap-
ján 1791-ik évi június 1-én a város főbírája beje-
lentette a városi tanácsnak: hogy némely lakosok
oly zsidókat fogadtak házukba, kiknek itt lakni til-
almas, azokat tehát a fentebbi szabályrendelt érte-
lében fejenként hat forintra büntette, — s ez eljá-
rást a városi tanács jóvá hagyta.

Ugyanez 1791. évi aug. 26-án az árendás zsidók-
kal a szerződés további három évre következő fel-
tételék alatt kötöttet meg: 1-ör: hogy az idegen jövő
járó zsidók által a lakosoknak károk ne okoztassanak,
nem a messze-földön lakó és ismeretlen zsidók, ha-
nem csak a pestvármegyeiek boesáttassanak a vásár-
lásra és bórárulásra minden díj nélkül. 2-ör: mind-
azokra az árendás zsidóknak oly gondjok legyen,
hogy mikor bejönnek, a városházánál bejelentsék,
hogy megvizsgáltassanak, és írásbeli igazolvány-
nyal elláttathassanak. 3-ör: ezek bejöhetségének
bizonyos ideje leszen minden hónapnak első egy hete
és a négy vásár előtt egy hét, utána is csak egy
hét, a mint ez már ő Felsege által helyben hagyat-
ott. 4-er: az árendások nem többet, hanem csak
három szállást tarthatnak, és kereskedések folytatá-
sára szükséges három-négy szolgát fogadhatnak;
megengedtetik mindazáltal 5-ör: hogy a konyha és
koscherbor mérés körül is egy férfit és egy nőt tart-
hassanak és ezek számára negyedik szállást fogad-
hassanak. 6-ör: ezen négy szálláson kívül valakik

a városra a zsidók közül a szerződés ellenére becsús-
tak, valamint eddig, úgy ezután is azoknak házakat
lakás végett árendálni szabad nem leszen, azért a
városról ezen folyó esztendőnek október 25-ik nap-
jáig eltakarodjanak és csak a kiszabott időn jöhetnek
be a városra. 7-er: mind az itt való, mind a vidéki
akármely más kereskedők vagy mesteremberek min-
den időben és minden díj nélkül vásárolhassanak.
8-ör: az árendás zsidók az itt tartozkodástól, ke-
reskedéstől, borméréstől és konyhatartástól évenként
tartoznak 150 forintot, a város mázsájától pedig,
mely nekik a két nyíreskor két-három hétig átén-
gedtetik 50, és így egy summában 200 forintot a
város pénztárába fizetni, azon kívül a mázsamester-
nek is eleget tenni. 9-er: a szerződési három év
eltelése előtt kötelesek lesznek egy évnegyeddél koráb-
ban a további bérlet iránt jelentkezni.

1794-ik évben a város nagyobb része tűz
által pusztulást szenvedvén, a zsidók kereskedése
megakadt, maguk is sok kárt szenvedtek, ezért
árendájok ez évben 100 forintra leszállítottott,
ekkor megfogytatkozásuk miatt pedig a következő
két év alatt szerződés nélkül maradtak.

1796-ik évi aug. 26-án, Schönberger Salamon
és József Filep Schweiger folyamodásukra, az
1791-ik évi szerződés megújítottott három évre,
azon megszorító bővítéssel, hogy mindenik alatto-
mosan és birói engedély nélkül becsúsztott idegen
zsidóért ha az árendások fel nem jelentenék, mind-
annyiszor 24 forint bírságot fizetnek, az árendáso-
kon kívül koscherbort mérő, vagy konyhát tartó
zsidók pedig, mint más kurtakoescmások 12 frtra
fognak büntetettetni.

Ezen új kötelezettségükhez képest 1799. máj.
3-án, be is jelentették az árendások: hogy azon
három vidéki zsidó, kiknek 15 napi záridő enged-

alatt elintéztették. Egy pár jelentéktelenebb törvényen kívül, alapos tárgyalás után, nemcsak az osztályülésekben, de a törvényhozás mind két házában érvényre emeltetett a bírósági átalakítás korszerű alapelveit magában foglaló, s az utána szükségképen bekövetkező reformtörvények forrását képező törvényjavaslat a birói hatalom gyakorlásáról. Még ezentúl az osztályülésekben el lettek intézve a nem kevésbé fontos: a birói felelősségről és bírák nyugdíjazásáról szóló törvényjavaslatok.

A képviselőháznak e rövid három hónap alatti tevékenysége mindenütt elismerést szült, s mindenki biztosan hitte, hogy a reform munkálatok benne mesterüket feltalálták, és a pártszínezet nélkül megígért, és várvavárt reformtörvények egymást felváltva fogják követni.

A jogosult várákosnak, már az ősztől újévig, s újévtől husvétig terjedő országgyűlés alig felelt meg.

A képviselőháznál csakhamar rendszeres divattá vált, hogy a kifáradt honatyák a kintűzött 10 óra helyett, legalább is félórával később jelentek meg, s az e tekintetben erélyes elnök által az ülések legtöbbször jó ideig csak későn kezdehettek meg. Csakhamar kórrá fejlődött, hogy az indítványok, határozati javaslatok, s a képviselő egyik legeminensebb joga: az interpelláció, — kellett nem kellett, érdemlette meg a tárgy vagy nem, — sokszor szerepelni és feltűnni vágyásból, nem egyszer ellenzési viszketegből, avatott és avatatlan, boldog és boldogtalan által, jóformán naponta, és a közügymenetre legkisebb tekintet nélkül felhasználhattak, és a napi ülésekből jóideig, úgy szólván, rendesen másfél óra ez eljárás által haszontalanul el lett pazarolva. Hozzá járult még azon viszketeg, hogy az egyes felszólalók nevei, és talán beszédei is otthon választóik által olvastathassanak, ünnepelesen; hogy a népszerűség hajhászatra alkalmas, de különben jelentéktelen tárgyak, — mint a többi közt a Hollánügy — elő-

térbe tolassanak, általuk olykor political hatás eredményeztessék: egyesek által az ilyes variációk többszörösen, és többféle alakban hévvel szőnyegre hozattak, megújítottak, s az olykor közönyösnél többnek mutatkozott többség egykedvűsége, vagy ártatlan bossúsága daczára mindezen kicsinységek együttesen azt eszközölték, hogy félév ismét eltelt, s a kilátásba helyezett reformtörvényekből mi sem lett megoldva.

Ujév előttről alig van egyéb említésre méltó, minthogy a birói felelősségi és nyugdíjazási törvényjavaslatok az országos ülésben, a vadászati és ipar törvényjavaslatok ismét az osztályülésekben lettek tárgyalva. Ujév utánról, leginkább a kormány erélyének köszönhető, hogy a fővárosi kölesön iránti törvényjavaslat törvényté vált, és azontúl még, egypár jelentéktelen törvényen kívül, a főszámvevőszék iránti törvényjavaslat is, a képviselőház retortáin keresztül ment.

De utóbbról az idő legtöbbszörét és legjavát, a legfőbb három négy hetet igényelhetett költségvetési viták emésztették föl. A képviselők jó része, és nem alaptalanul követelte, hogy a karácsony és újév közti napokban is, és utánuk folytatólag, szakadatlanul a budget tárgyalassék. Azonban az ünnepegni otthon kívánó honatyák többsége azon indokolással győzött, hogy a költségvetés tárgyalása több és alaposabb tanulmányt igényel, és az elhalasztással a tanulmányra mindenkinek mód és alkalom nyújtván, ez által a tárgynál maradó megvitatás ideje csak rövidített fogna, — e remény és indoklás folytán a tárgyalás új év utánra halasztatott.

Ugy is lett, csak hogy megfordított eredménnyel. A sok szószaporító, a tárgyra nem tartozó végnélküli beszédek által a tárgyalásra nem három-négy hét, de közel három hónap lett fölemészte. S a mi az alapos tanulmányt és szakismeretet tanúsító megvitatást és beszédeket illeti, amnyit bátran el lehet mondani: miszerint a m. t. academia

tűzhetne ki pályadíjat azon fáradságteljes kutatásért: hogy az összes budget-tárgyalásnál hány tanulmányt és szakismeretet tanúsított, és hány hazakacsingató, és elmaradhatott volna beszéd lett tartva? Azt is bizton hozzá tehetjük: hogy az első három-négy heti tárgyalási időt se fogott volna igényelni; ellenkezőleg az utóbbiak létszáma legio lenne.

Az egész ülés folyamának az lett a vége, hogy a kilátásba helyezett reformtörvények sokaságából, a bírósági törvények közül csak azok elseje lett végérvényesen elfogadva, s több jelentéktelen törvény mellet, a fővárosi kölesönre vonatkozó törvényjavaslat, minden időben országos nyerevénynek lett volna tekinthető.

Látva és olvasva a képviselőház tömérék üléseit, ismerve közelebbről egyes tagjainak hazafiságát, ügyszeretetét és tevékenységét; továbbá tudva, hogy a korszerű reformok életszükségétől, pártszínezet nélkül mindannyian át vannak hatva: aránytalanul feltűnő, de sőt aggályosan megdöbbentő a csekély eredmény, melyet lényeges reformtörvények tekintetében, annyi ülésés és beszéd után elérni eddig képesítve volt.

(Folytatjuk.)

Rendelet

a hadbírók által elítélt honvédeknek polgári fogházakban leendő elhelyeztetéséről.

2335, Magyar királyi Belügyminiszter valamennyi törvényhatóságnak.

A magyar királyi honvédelmi ministeriumnak folyó évi január hó 22-én 2211. sz. a. kelt átiratában az iránt keresttem meg, miszerint tekintettel a magyar királyi honvédség alapszabályainak 137-ik §-ra, melynek értelmé szerint a honvéd hadbírók által elítélt honvédek büntetés ideje polgári fogházakban töltendő ki, ezen haditörvény-székileg elítélt honvédeknek a polgári fogházakban leendő elhelyezése iránt intézkedném.

Miután a hivatolt és legfelsőbb helyen

tetett adósságaik beszéde végett, folyvást itt tartózkodik, jóllehet innen már több ízben kitiltatott; erre a városi tanács elhatározta: hogy mivel a feladottak újabb jelentés szerint a városból már csakugyan eltávoztak, nehogy alattomosan itt tartózkodásukkal a helyhatósági intézkedéseket kijátszhassák, jövőben valahányszor itt találtnak, mindannyiszor 12 páleza ütessel fognak megbüntettetni.

Ugyanezen kitiltott zsidók közül Fogl Ádám és társai 1799. máj. 17-én, Pestvármegye alispáni hivatalához folyamodván, Kecskemétről kitiltatásukat bepanaszolták, holott már közülök ki nyolez, ki kevesebb év óta itt tartózkodott; a kecskeméti városi tanács erre tett nyilatkozatában hivatkozván a zsidók itteni szerződéses állapotára, előterjesztette: hogy folyamodók a szerződésbe soha befoglalva nem voltak, rájuk az 1791. 38. törvény jótékonyasága sem terjesztethetik ki, mert akkor még itt nem tartózkodtak, közülök még akkor ki gyermek volt, ki Sastyinban lakott s innen már mind a városi tanács, mind az uradalmi törvényhatóság által kitiltattak, — kérte a városi tanács őket ujabban is elutasíttatni — és e célját csakugyan elérte.

Ugyanezen 1799-ik évben lejárván a bérleti szerződés, most arra többen vállalkoztak s a bérletet felkérték; de mivel alkalmasoknak nem találtattak, némelyikre az 1791-iki törvény sem alkalmaztatható, kérésüktől elmozdítottak, hanem Schweiger Salamon és Márton testvérek s Mejzes Ferencz társuk nyerték el a bérletet három évre, évenkénti 300 fr. fizetés mellett. E szerződés is az 1791-iki egyesség alapján állított ki, de ujabban és jelentékeny megszorításokkal, melyek közül csak következőket legyen elég megemlítenem:

a) Feleséges legényeket felfogadni, vagy vala-

mely idegen zsidónak megengedni, hogy itt megnövelljön, eltiltatott.

b) Bormérés vagy konyhatartás végett idegent behozni szabad nem volt; erre az itt türelmezettek közül tartoztak egyet választani.

c) Egy schlachternél s egy papnál többet nem tarthattak, kötelesek lévén oly schlachtert fogadni, ki mindnyájoknak eleget tegyen, és oly papot tartani, ki gyermekeiket is oktathassa.

d) Nem szabad senkinek házat vagy más birtokot, sem örökül, sem zálogképen megszerezni, pénze elvesztésének terhe alatt.

e) Csak az 1791. törvény jótékonyasága alá tartozók türelmetvén, az árendások kötelezettek minden más zsidó kimozdítását elősegíteni; ide értvén az időszertit schlachtert és papot is, kik csak mint conventionatusok tekintetvén, az említett törvény alá tartozóknak nem is nézettek.

Nem hagyhatom megjegyzés nélkül: hogy mózes vallású polgártársaink közül a most is virágzó Schweiger-család öse, volt egyike azon előkelő zsidóknak, kikkel a város először 1796-ban, utóbb pedig több ízben szerződött s ugyan-e család tagjai azóta folyvást az izraelita hitközség előjárói koszorujában szerepelnek.

A felyő század elején 1801-ik évi Január 12-én arról értesült a városi tanács, hogy az itteni zsidók maguk közt bíró választottak; e lépésük igen feltűnő volt azon viszonyhoz képest, melyben állottak, mert állandó betelepülésre s rendes szervezkedési szándékra mutatott, holott Kecskeméten a zsidók mindannyian úgy tekintettek, mintha az árendásoknak eselédei lennének, mivel azok szerződése mellett tartózkodtak a városban; előhívatattak tehát mindnyájan s a jegyzőkönyv saját szavai szerint „meghagyatott nekik, hogy az efféle újításokkal felhagyjanak, kötelesek

levén a contractus szerint mindnyájan az árendások iránt subordinatioval viseltetni, mivel akármely állapotban is az árendátorok tartoznak előállani“.

1804. Febr. 27-én mások kirekesztésével ismét Schweiger Salamon és Márton testvéreknek adatott át a bérlet, évenként fizetendő 325 forint haszonbér mellett; a szerződés még az 1801-ik évben kötöttél is szorosabba szabott s mind a város jegyzőkönyvébe beirattatott, mind pedig két eredeti példányban ünnepelesen kiállítottatott, — az újabb szigorítások mintegy következők:

1) Egyedül azon zsidók türelmetnek meg a városban, kik már a vármegye által a városi tanács közbejöttével összeirattattak.

2) A boltbeli portékákkal való kereskedéstől a görög kereskedők már rég óta évenkénti census fizetnek a városnak; a zsidók tehát tovább is csak nyers bérrel és gypajával folytathatják kereskedésüket.

3) A két árendáson kívül senkinek sem szabad legényt tartani, ezeknek is csak nőtlenekeket, mivel a contractusnak célja egyedül a fentebbi pontban engedélyezett kereskedés, nem pedig a benépesítés; ugyanazért még az 1-ső pont szerint türelmezetteknek sem szabad, mint ezelőtt, úgy ezután sem senkinek közülök megházasodni, vagy ide feleséget hozni, sőt birói engedelem nélkül a városban még lakodalmat tartani sem szabad.

4) Házalni sem a vidékieknek, sem a türelmezetteknek nem szabad; hanem árulják portékáikat a meghatározott időben, nyilvánosan a piacon.

5) A lappogó vagy engedély nélkül itt tartózkodó zsidókat 25 páleza büntetés alatt az árendások feljelenteni és azok kimozdítását eszközöltetni tartoznak.

6) Minthogy eddig tapasztaltatott, hogy gyermekeik tanítására idegen mestereket fogadtak, csak hogy

s megerősítést nyert alapszabályok világos értelme szerint, a hadi törvényszékileg elítelt honvédeknek őrizetere a polgári fogházak jelöltetnek ki, a magyar királyi honvédelmi ministeriummal egyetértőleg felhívom a törvényhatóságot, miszerint a honvéd kerületi parancsnokság megkeresése folytán a hatósága területén állomásozó és a honvéd hadbíróóságok által egy évnél rövidebb tartamú fogságra ítélt honvédeknek a rendelkezésére álló fogházakba leendő felvételét rendelje el, a rabtartási költségek miként leendő felszámolása iránt a tárgyalás a honvédelmi ministeriummal még befejezve nem lévén, ennek megtörténte után, értesítendem a törvényhatóságot a történt megállapodásról.

Az egy évnél hosszabb tartamú fogságra ítélt honvédeknek az országos fegyintézetekbe leendő elhelyeztetése iránt a magyar királyi igazságügy minister úr immár intézkedett.

Budán, 1870. évi márczius hó 16-án.

Rajner Pál.

Kecskemét város közgyűlése

1870. April 19.

(A régi városház termében. Kezd. d. e. 9 1/2 ór.)

Elnök: Nagy Lajos, polgármester; jegyzők: Hornyik, Szalkay, Boódor; képviselők kevesen.

Az 1870-ik évi IV. V. VI. VII. VIII. IX. és X. törvényzettek, részint az illető ministeriumok által, részint a törvénytar kiadványaiban megküldetvén, bemutatattak. — Kihirdetvén, hivatalos használat végett levéltárba tétetni rendeltettek.

Bártfa sz. kir. város közönsége figyelemre méltatás végett közli másolatban azon kérvényét, melyet az országgyűlés képviselőházához a végett nyújtott be: hogy a második magyar-gácsországi vaspálya Eperjestől ne Palocsán, hanem Bártfán át vitessék Tarnow felé. — Tudomásul vétetett.

Felolvastattott Fejérmegye közönségének körlevelé, melyben arról értesít, hogy az országos közmunka mérsékelt megváltása, és az útépítésnek országos pénzerővel leendő eszközöltetése iránt törvény általi intézkedés végett, a közmunka és közlekedés ügyi ministeriumhoz kérvényt intézett; hasonló értelemben felterjesztendő kérvény utján kéri azon tárgyat pártoltatni. — Kecskemét város e tárgyban már a szükséges intézkedést megtette, annál fogva e körlevél tudomásul vétetett.

Torontárvármegye közönsége pártolás végett megküldi azon feliratának másolatát, melyben a

magukat szaporithassák, ez jövőre eltiltatik; hanem vagy oly schlachtert fogadjanak, a ki tanításra is alkalmas lesz, vagy a kormányhatósági rendeletek szerint gyermekeiket a katolikus iskolákba járassák.

7) Az árendások itt megforduló minden vidéki zsidóért felelősek s ha valaki azok miatt kárt vall, az árendások tartoznak megtéríteni. stb.

Hogy ezen szigorú feltételeket a városi tanács tényleg érvényesítse, a szerződés kiállítása után azonnal, több itt lappongó s évek óta engedély nélkül levő zsidót a városból kiűzetett, — kik Pestvármegyéhez pártfogásért folyamodtak ugyan, de ott a kecskeméti tanács intézkedése jóváhagyatott.

Mindemellett is azonban volt néhány a kiűzött zsidók között, kiknek fejüket lehajtani sem lévén másutt helyük, a városba ismét visszazállingottak: 1806-ik évben tehát a városi tanács által a városi főbíró utasított, hogy a kitiltott zsidók eltávolítását minden régebbi szabály alkalmazásával is foganatba vegye; ugyanez évben a városi tanács elrendelte: hogy a már néhány családra felszaporodott türelmezett zsidók, az árendások kivételével adózás alá vonattassanak.

De az eddigi intézkedések mindemellett is célra nem vezettek, ugyanazért 1808-ik évben a városi tanács most már erélyesen kívánt intézkedni a türelmezett zsidóknak a lappongóktól elkülönítése, illetőleg amazoknak adózás alá vétele, emezeknek pedig kitiltása iránt; e célból a városban talált zsidókat szorosán számba vétetvén összeíratta s a szabályszerűleg helybelieknek tekintendőkre nézve elhatározta, hogy az árendások kivételével, mindenik zsidó család négy forint adót fizessen, mely általános összeg az egész zsidó népességre rovatván fel, azt az egyes családok maguk közt felosztva, vagyonértéki arány szerint tartoztak viselni.

pest-nagy-kikindai kész vasútvonalnak Nagy-Kikindától Nagy-Becskereken át Pancsovaig leendő kiépítését az országgyűlés képviselő házatól kérelmezi. — Tudomásul vétetett.

A közmunka és közlekedésügyi nagym. m. kir. ministerium Kecskemét város közönségét mint egyik érdekelt felet arról értesíti: hogy a szolnok-csongrád jobbparti tiszaszabályozó társulathoz tartozott kécske-szikrai és szikra-alpári két öbölzetnek amattól külön válasát, mennyiben az egyedül a társulat bellüeyeire tartoznék, jóváhagyó tudomásul vette, és a további intézkedést a tiszavölgyi királyi biztostra bízta; ennek következtében a szikra-alpári öbölzet elnökeül Peitler Antal váci megyés püspök úr jelentetett ki. — Tudomásul vétetett.

Szalai Mihály városházi udvargazda és Bulin Frigyes előfogatbérlo fizetési illetményeik fölemelteséért folyamodván: kérvényeik véleményadás végett a gazdaszati bizottsághoz utasítottak.

Felolvastattott a róm. kath. egyház kérvénye, melyben panasolja: hogy piaczi boltépületének csatornája a kapitányi hivatal által elzárattatott; kéri annak felnyitását elrendeltetni; — továbbá panasolja: hogy a piacon huzamos ideig disztelenül állott ponyvasátor helyett összetakolt fabódé ugyancsak a kapitányi hivatal intézkedése folytán az egyház másik piaczi épülete mellé tétetni céloztatik; kéri ezen sérelmes eljárást meggátoltatni. — A kérvény első részének elintéztetése végett a város utcaízi csatornázása iránti munkálatra kiküldött bizottságnak kiadatni rendeltetett; a másik rendű panaszt elintézőleg a belső piacon állandó sátorok vagy bódék felállítása általában tiltatott s ez iránt a kapitányi hivatal utasított.

A községi költségelőirányzat előleges tárgyalására bizottság nevezetett ki.

A katonai czéllövészet gyakorlati helyének kimutatása iránt véleményezés végett a gazdaszati bizottság utasított.

Némely magán kérvények és kisebb érdekű községi ügyek tárgyalása után a közgyűlés d. u. 1/2 órakor véget ért.

Fővárosi és vidéki levelezés.

Pest, April 21.

T. Szerkesztő úr! Elmúlt a nagyhét és utána a husvéti ünnepek, no hiszen volt mulatság meg mulatság, hanem hát az rendén is van, ha egy hétig mindég imádkoztunk, böjtöltünk, és templomokba kellett járnunk, nagyon természetes, hogy mindannyian siettünk a kínálkozó alkalmat felhasználni, ott, hol szórakozni, mulatni lehet, az ily helyeknek és alkalmoknak pedig ugyan nem voltunk hiányában, megnyíltak a színházak és pedig Husvét első napján a budavári színház, melyből 30 évnél tovább ki volt zárva a magyar színészet; úgy-e különös, hogy Magyarország fővárosából a magyar színészet ki volt zárva? elég szomorú, de úgy volt; hagyjuk azonban a mulat és csak jelenre gondoljunk. A színház igen szépen megtelt, az igaz, hogy legnagyobb részben a pesti közönséggel, de szeretjük hinni, hogy lassanként majd meg kedveli azt a budai polgárság is, csak Aradi Gerő úrnak legyen tapintása és izlése, s

1810-ik évben a zsidóknak jobb rendben tartása és azokra szigorúbb felügyelet gyakorolhatása végett a városi tanács egyik tanácsnokot mint hatósági biztost kirendelte s az egész zsidóságot annak felügyelete alá boesátotta.

Midőn a következő 1811-ik évben a kinevezett biztos bemutatta a zsidók összeírását, abból a városi tanács ismét azt tapasztalta, hogy az előbbi években annyi zaklatás mellett kitiltott zsidók a városból nemesak ki nem takaródtak, hanem azok száma még nevedekett; ugyanazért az árendásokat, kiknek hanyagságában látta a főokot, továbbá azon helybeli rendes lakosokat, kik a kitiltottakat befogadták, mint a házbéren nyerekedőket, valamint a tilalom ellenére bentartózkodó zsidókat is, mind együtt és egyszerre a városi tanács személyesen berendelte, — mely alkalommal az érvényben álló szabályrendetetek és időközi határozatokhoz képest a bérlőket a szerződés megszüntetésének terhe alatt éber felvigyázatra megintette, a rendes lakosokat a lappongó zsidók befogadásától büntetés alatt eltította, utóbbiakat pedig, annyiszor a mennyiszor itt találtak, testi fenyték terhe alatt a városról eltakarodásra kötelezte.

Ennek sem lett kielégítő eredménye, mert 1812-ik évben már az árendások kérték a városi tanácsot, hogy hanyagsággal ne vádoltathassanak, vagy kárt ne szenvedjenek, a zsidókat tartózkodási minőségük-nél fogva pontosan és szigorúan vétesse számba; a tanács a zsidók felügyeletére kirendelt biztost, egy másik tanácsnokkal és egy jegyzővel küldötte ki, azon utasítás mellett: hogy a zsidókat újonnan számba vévén, ne csak létszámukat összeírják, hanem mindenik családnak megtelepedése idejéről, miképen és mi móddal lett beköltözéséről s némelyeknek a városból megtörtént kitiltatásokról is körülményes jelentést tegyenek.

arra törekedjék, hogy ne mindég a hazafiság czége alatt erőszakolják a közönséget a színházba járásra, hanem igyekezzenek oly előadásokat rendezni, hogy a közönséget oda csalogassa, és annak a színház mintegy élet szüksége legyen. Aradi úr a színházat a hymnussal nyitotta meg, utána Paulai egy gyönyörű nyelvezetű, emelkedett hangulatú, Rákosi Jenő által írt prologot szavalt el, melyet a közönség többször zajosan megtapsolt és éljenzett. Az „Egyetlen leány“ igen sikerülten adatott; ezt már általában nem lehet a másik előadott darabról mondani a „Szép Galathea“-ról: ennél jobb ope-rette előadásokat ajánlunk Aradi úr figyelmébe, ha sikert akar aratni.

Husvét hétfőn még több helyen volt ünnepe: azt sem tudta a szegény pesti lakos hova menjen, Gellért hegyre, városligetbe, Orczy-kertbe, állatkertbe, zugliget, vagy svábhegyre, mindenütt hemzségett a nép, mindenik tele a zöldben mulatni vágyó emberekkel, az igaz a gonosz szél kissé csipősen fujdogált, de az nem akadályozta a mulatni sietőket és kedvencz helyeikről nem tartá vissza.

A Margit sziget is husvét hétfőn nyitattott meg, hová az egész nap közlekedő gőzöskön igen sokan rándultak ki, gyönyörködni az ottani nagy-szerű építkezések és újításokon, mely nem sokára a szigetet a főváros legszebb mulató helyévé teszi.

Volt tehát mindenféle ünnep és mulatság, de ez még mind nem elég, hiszen borzasztó állapot volna egy hétig országgyűlés szüneté alatt politika nélkül megélni, mert hiszen nagyhéten csak banqueteket sem lehet rendezni; oh de nem azért van a sipútczai nép-kör, hogy az ily bajokon segíteni ne tudjon, tehát lesz spectaculum, husvét-hétfőre meghívják a főváros választó polgárait a tisztújítás ügyében tartandó népgyűlésre; „már minő badar beszéd az“ mondja ön szerkesztő úr, hiszen ezen ügyben már az országgyűlés intézkedett, tehát mit végezhet a lövöldei népgyűlés? Csak lassan lassan t. szerkesztő úr, látszik, hogy ön falusi ember, és nem ismeri a nép-kör nagy hatalmasságait, tehát várja végig, hogy mit végeznek.

Kiváncsi voltam, kimentem, hiszen nem ismernek meg, hogy én nem vagyok pesti választó, és a lövölde udvarán voltunk vagy 200-an, mert a lövöldebe nem boesátottak be, kerestem Pest tekintélyes polgárait, a választókat, hanem nagy része olyan választó volt mint én, ismeretlen kis emberek, de nagy hazafiak; hanem ott volt a nagy Horn a bolygó... követ jelölt, ő emelt szót az összegyűlt választókhöz, huj! hogy szórta hretentő haragjának tüzes menyköveit a rest, a lassú kór-mányra, mely semmit sem tesz, nem is akar, nem is tud tenni, ily körülmények közt Pesten tisztújítást kell tartani, a gyűlés elnökké Csiesmánczai Pált, jegyzővé Hindyt választá, ki indítványozá azon határozat kimondását, „hogy miután a jelenlegi hatóság megbízatása 1870. május 6-án lejár, azontúl annak működését és intézkedését törvényesnek el nem ismerhetik“, melyre volt roppant éljenzés és elfogadták, melyhez még Virava azt toldá, hogy „megvárják a hatóságtól, hogy kötelességüknek fogják tartani megbízatásukat letenni“, és most aláírási ivateket hordanak. Ezeknek tehát sajátakaruk tör-

Ekkor már nemcsak az úgynevezett árendás zsidók laktak a városban, hanem mint fentebbikből érteni lehet, több zsidó család hatósági engedély mellett megtelepedve volt, mint akkor és utóbb mondani szokták „türelmezettet.“ Ezen türelmezést az igen sokszor említett haszonbérleti szerződéseken kívül a városi tanács igen óvatosan gyakorlotta, minek jellemzésül az épen ekkor történt négy hasonló esetet kívánom említeni, u. m.:

a) Schwartz Jakab már türelmezett izraélita azt kérte: hogy mivel leánya férjhez adásakor vejének Auspitz Salamonnak öt évi kitarására kötelezte magát, nevezett vejének azon időtartam alatt itt maradása megengedtessek, — megadatott.

b) Schweiger Márton azt kérte: hogy Dávid Salamonnak maga mellé legényül leendő felfogadhatása engedtessek meg; — folyamodónak a vele kötött arendális contractus szerint egy legénytarthatás lévén engedélyezve, Dávid Salamonnak egyedül úgy mint legénynek, és csak a contractuális idő alatt itt tartózkodása megengedtetett.

c) Schönfeld zsidó 13 év alatt a városban tartózkodása s eddigi jó magaviseleténél fogva érdemesnek találtván, kéréséhez képest a türelmezettek közé felvétetett.

d) Schwartz László türelmezett zsidó azt kérte: hogy bizonyos ideig Irsán tartózkodott fiának visszajöhete engedtessek meg, ezért a tüzi pénztár javára 100 forintot ajánl, — megengedtetett.

(Folytatása következik.)

vény, és nem is hederitene az országgyűlés intézkedésére, nekik tisztujítás kell, mert így tetszik Pest választóinak: Csiesmánczay! Horn!! Hindy!! és Virava!! uraknak, itt eszembe jut P. Szatmári K. azon aggodalma, hogy a jövő Pestje nem lesz Magyarország fővárosa; — igazsága van: ha ilyenek Pest választói, — csakugyan furcsa időket élünk. R. L.

Másvilági levelek.

III.

Csaba Mátyás kecskeméti kurucz hadnagy nyíltlevele másvilágról N. N. úrhoz, a görög keleti szertartású kecskeméti egyház főgondnokához.

Ajánlom kész kötelességű szolgálatomat Nemzetes nagy jó Uramnak Kegyelmednek, és hogy az Ur Isten tetszése szerint való testi és lelki jókkal áldja meg, szívesen kívánom.

Hogy én ki vagyok, azt már bizonyosan tudhatja Nemzetes nagy jó Uram Kegyelmed, ha emlékszik reá az elmúlt Mindszentnap előtt esztenappal a „Kecskeméti Lapokba“ írott levelemből; valamint azt is gyaníthatja Kegyelmed, a miért eddig hallgattam vala: mert mostanában én vagyok Magyarországon a mennyi örömeik dicsőségében mulatozó fejedelmi magyar urak futára, ezen tisztemben pedig nagyon el vagyok foglalva temérdek látás-futással.

Jártomban-keltemben husvét másnapján megint befordultam édes szülővárosomba Kecskemétre s a városházánál egy régi jó barátomra találtam véletlenül, a ki épen mint én, valaha katoná-ember volt, de nem tudott, vagy nem akart számot adni a jámbor arról, hogy a plezúrt hol kapta, mellyel minden lépten biccent az egyik lábára; no de hisz a szerencsétlenség megcsik némely emberen, még a pelyhes dunyha alatt is, mint mondani szokták, elég az a dologhoz, hogy ez az én öreg barátom, kinek nevére nem emlékezem, annyit azonban elmondhatok, hogy talpig becsületes ember, és jóra valószínűsít az is, hogy ő Kegyelme még akkor is hivatalában foglalatkodott, mikor mások a feltámadás nagy napját ünnepeleék.

Ez az emberséges öreg épen egy felterjesztést irt a magyar királyi Ministeriumhoz, melyet én oly különösnek találtam, hogy azonnal rápiáltam, így a mint szóról szóra következik:

„Kecskemét sz. kir. város polgármestere a földművelés, ipar s kereskedelmi magyar királyi Nagyméltóságú Ministeriumhoz Pesten.

A helybeli görög keleti vallású egyház lelkészi hivatala által, a múlt 1869. évi decz. 17-én 24,227. sz. a. kelt kegyes intézvény értelmében bemutatott 1866. és 1867. évi népesedési mozgalomról készített kimutatásokat, van szerencsém ide zárttan azon alázatos megjegyzéssel fölterjeszteni: miszerint azon nyelvet, melyen ezen kimutatások szerkesztvők, városunkban a szerkesztő lelkész úron kívül senki, még a keleti n. e. vallású hívek sem értik, s így azok teljességéről meggyőződés sem szerethetett; minélfogva utasítandó lenne a szerkesztő lelkész úr, hogy jövőre minden, bármely nemű kimutatásokat a helyben szokásos magyar nyelven szerkesszen“.

Már hiszen azt ugyan ne gondolja Kegyelmed Nemzetes nagy jó Uram, hogy azért beszélék, hogy immáron engem épen két héttel ez előtt múlt 163 esztendeje, midőn Kecskeméten a Rácok levágtak, — Isten mentsen, — ez így volt megírva én felőlem az örökkévalóság nagy könyvében, annak meg kellett történnie; hanem mégis különös az a mi ebben a dologban lappang. Lássá Kegyelmed, én másvilági átszellemült ember vagyok, a mit akarok, mindent teszek, a mit kívánok mindent megtudok. Tudom én jól: hogy a kecskeméti görögök, vagy is keleti szertartású magyar polgárok ősei nem rácok, hanem ama híres nevezetes nagy Görögország kebeléből ide származott, derék emberek voltak; jól tudom én, hogy azok még 1720-ik évben mint életrevaló ügyes kereskedők magyar pecsétet használtak ezen körirattal: „kecskeméti görög kompánia pecsétje“. — Jól tudom én, hogy a kegyelmetek ősei még 1721-ben az várossal Kecskeméten örökös szerződést kötöttek, vagyis ide örökösödtek, és semmit sem tartottak meg egyebet hitvallásuknál, hanem lettek keleti szertartású magyarok; igen jól tudom én azt, hogy a kegyelmetek egyházának mostani tagjai a magyar nyelven kívül nemcsak mást nem beszélnek, de őseik nyelvét a görögöt sem, ráczul pedig épen egyetlen kukkot sem tudnak; azt is tudom én, hogy midőn az 1850-ik évi népszámláláskor a volt a főczél, hogy Magyarországnak minél kevesebb magyar lakosa legyen papiroson feljegyezve, a kecskeméti görög keleti szertartású polgárok mind rácoknak voltak beírva: de azt is jól tudom, hogy Kegyelmetek még most is élő becsületes magyar polgárok ezt nyilvánosan visszautasították és a hivatalos magyar hírlap 1851-ik évi 58-ik számában valamint egy német lapban is ez ellen esattanósan protestáltak légyen. Már most Nemzetes nagy jó Uram,

szíves szeretettel kérem mondja meg nekem Kegyelmed: oly szabad pörázra bocsátották Kegyelmetek mostani papjukat, vagy a tiszteletes uram talán maga kenyeren szolgálja Kegyelmeteket és azért van ő Kegyelmednek az a nagy szabadsága, hogy Kegyelmeteket rácoknak elbérnálhassa??? Én bizony, higye Kegyelmed ezen dolgon megboszankodtam, s azonnal vissza ruczantam másvilágra, e különös dologról hirt vinni a fejedelmi uraknak. Mátyás király, a ki maga idejében földesura volt Kecskemétnék, rettenetesen megboszankodott e merény hallattára; — Kasztriota György ama híres nevezetes görög fejedelem, kinek alattvalói voltak a Kegyelmetek ősei, a kit világhírű vitézségeért a törökök Skanderbégnek, vagyis Nagy Sándornak neveztek, hinni sem akarta ezt a rettenetes dolgot; — Brankovics György, az a híres rác fejedelem, a ki derék ember volt ugyan, de nem igen őszinte keresztyén, azt mondta: hogy ha ezt a kovityi, vagy parabutyi rác pap teszi szava sincs ellene; de mikor a keleti szertartású kecskeméti magyar polgárok papja teszi, azt már ugyancsak rendre utasítaná; — de még többet mondok: épen tegnap, midőn másvilágról sebtében küldetve visszaérkeztem a zimonyi gőzhajóval, találkoztam a dunaparton a lórei görög pappal tiszteletes H. P. urammal, a ki Kecskeméten több évig volt Kegyelmetek lelkipásztora, most pedig a Kegyelmetek papjának ipa, elmondta neki ezt a történetet és azt felelte a szent írásból: „bánom, hogy embert teremtettem“ — s még tán lányát is visszaveszi a Kegyelmetek papjától; — jó lesz tehát ő kegyelmét kiengesztelni, ennek a kecskeméti rác papocskáknak pedig azt a jó tanácsot adni, hogy „si fueris Romae, romano vivito more“.

Ne vegye rossz néven Kegyelmed ezt a bizodalmas levelemet, sőt kérem közölje azt az egyházi tanács érdemes tagjaival is, nehogy valami kis szó érje a ház elejét.

A ki egyébiránt kész kötelességű szolgálatom fel ajánlása mellett maradtam Kegyelmednek, Nemzetes nagy jó Uramnak jóakaró szolgálja

Csaba Mátyás,
a vén kurucz.

Helybeli újdonságok.

† **Husvét hétfőn** mind a „Deák-párt“, mind a „Nép-kör“ közgyűlést tartott, a gyűlés főtárgyát mindkét helyen az egyetek számára vásárolt ház ügye képezte. A párt tagok mindkét értekezleten szép számmal jelentek meg.

† **Horváth Döme** országgyűlési képviselőnk az „Olvasó-kör“ könyvtára számára 50 kötet könyvet ajándékozott.

† **Husvét hétfőn** tartatni szokott népmajális, a mostani szép idő dacára sem volt oly látogatott és élénk, mint más években. A szokott löfuttatások is elmaradtak, mert az idei takarmány szűk időben sem erejük, sem kedvük nem valami nagy lehet a mi gazdáink lovainak. Ugy az úteza sarkokon áldogáló örök is kényelmesen szundikálhattak a sebesen hajtató kocsiktól, mert biz azok is szép eszedesen mint gazdáik, különös kitérő kedv nélkül hajtattak vissza emausból.

† **A szegedi országút melléke** a nyomáson mindkét oldalról újra beültetett. Nem tudjuk meddig lesz kedvük a disznó hizlalóknak e szépen beültetett fasorokat, disznáikkal ki nem túratni és dörgöltetni. Ajánljuk a kapitányi hivatal figyelmébe.

† **A piaczon guggoló**, és ott állandóan elhelyezett fabódéka az April 19-én tartott közgyűlés kimondta a halálos ítéletet; elhatározván, hogy a piaczon állandó fabódékat és sátorokat felállítani nem szabad, a meglevők pedig eltávolíttassanak. Kíváncsiak vagyunk ha valjon e határozat végrehajtatik-e és mikor?

† **A disznó hizlalás**, úgylátszik, igen jó-vedelmező üzlet, és mind többen kapnak kedvet disznó hizlalók felállítására. Hatóságunk belátva annak városunk érdekében hasznosságát, mérsékelt árért közel a városhoz alkalmas helyeket jelelt ki, és bocsájtott rendelkezésükre a vállalkozóknak, azonban többen jónak látják a városban saját lakhelyeik udvarán állítani fel ily disznó hizlalókat; a szomszédok rettentő gyönyörködése, és különösen nyáron át szaglási idegeik kellemes illattal traktálása és élvezésére. Figyelmeztetjük a kapitányi hivatalt a közönségnek azon korábbi, és többször megújított határozatára, melynél fogva a városban 25 sertvélnél többet hizlalni nem szabad. Ez idő szerint legkevesebb 50 üzlet van a városban, melyben 50—100 sertvés hizlaltatik. Jó lenne egy kissé közöttük széjjel tekinteni, és....

† **„Jász-kunság“** újdonságát figyelmeztetjük, hogy senkinek bókot ne csináljon mások rovására. Nállunk igaz, hogy nőgyelet van alakulóban, de az is igaz, hogy annak létesítésén senki más nem fáradozik, mint magok a kezdeményező lelkes hölgyek. Hogy sikerülni fog, meg vagyunk győződve.

† **A „Dalkar“** April 24-én, d. u. 4 órakor az „Olvasó-kör“ helyiségében közgyűlést fog tartani.

† **Egy izraelita polgártársunk** a szőlőcsöszbért nem akarván megfizetni, a csösz által a bíróság elé idéztetett, a megjelent polgártárs igen nagy tüzzel kérdőre vonta a bírót, hogy miért merete őtet egy emancipált polgárt egy haszontalan csösz feladására meghívatni, a midőn ő is oly polgár mint bárki más. „Éppen azért — felelé a bíró, — a törvény előtt mindenki egyenlő“. No lám mily aristocraticus hajlamai vannak a t. polgártársnak.

Vidéki és vegyes hírek.

† **Királyné ő felsége** megengedte, hogy Mária Valeria ő fensége az Ungvárott létesítendő bölesőde védnökséget elfogadhassa, és ő fensége nevével viselhesse, mely alkalomból 200 forintot adományozott az intézet gyámolítására.

† **Nagyváradon.** Husvét hétfőn kettős ünnep volt, mivel e napon d. u. 4 órakor szállítottatott át hazánk szabadságaért lelkesült vértanú Rulikovszky Kázmér orosz dzsidás százados földi maradványa a nagyváradai ágostai hitv. sirkertből a felállított síremlék helyére. Az engesztelő szentmise áldozat pedig April 19-én, reggeli 9 órakor tartott meg.

† **Lónyay pénzügyministerhez** hála feliratot készítettett a Pest-fiumei részvénytársulat Posner K. Lajosnál. A hála felirat mappa alakú 15 láb magas és 11 láb széles legfinomabb fehér bőrbe kötve. — Hát mégis találkoznak, kik némi érdemet elismernek Lónyayban, a boldogult „Tisza-vidéki újság“ és „Jász-kunság“ dacára és nagy szomorúságára.

† **Az iskolai és nevelési** irodalomnak egy tehetséges és fáradhatlan munkása, egy ügybuzgó barátja hunyt el Környei János k. tanácsos és tanfelügyelőben, ki April 19-én, 40 éves korában halt meg. Áldás és béke a korán elhunytak poraira!

† **Követ fogdosás.** Pétervásáron egy baloldali értekezleten Orzi Elek lemondott a képviselőségről. A párt felkérte Nánási Ignácot, ki nem fogadta el, azután Tahyt, mivel ez sem fogadta el, utána Liphait, Repeckyt, Ivádit, végre rá került a sor if. Nánásira, ki szinte azon kifogással hárítá el magától, mivel iskolai tanulmányai miatt nincs ideje a követi hivatásnak megfelelni. Miután a párt nem kapott jelöltet, most vadászatot indítottak egy képviselő jelölt feltalálására.

† **Weinckheim Krisztina** grófnő újabban 2200 ft. adott jótékony czélokra; 2000 ft. a rokant honvédek javára, 100 ft. a honvéd menházra és 100 ft. a Batthyányi emlékre.

† **Borzasztó gyilkosság** történt husvét első napján Szolnokon, egy ottani lakoson, ki nyaka elvágva, egy szeme kiszúrva, a füle kihasítva és összevagdálva a szolnoki úton halva találtatott. A tettesek még nem kerültek kézre.

† **Nem jó az ördögöt falra festeni.** A „Borsszem Jankó“ 1868-ik April 12-én, a 15-ik számban Miletics Szvetozárt, habár kártyán is, de királynak festi, és azt mondja: „ma újvidéki polgármester és képviselő, holnap meglehet szerb császár“, e kép nagyon megtetszhetett Miletics úrnak, mert mint halljuk, Károly városon néhány nap óta érmek keringenek, melyek egyik lapján Miletics úr arczképe látható, másik lapján pedig a Montenegroi sas. A sást a következő körirat köríti: Crnagora, Herczegorina, Bosna, Primorje, Itrvatska, Slavonia, Banat (!?) Srem, Dacka, Strara, Stbja és még egy név. Hát még egy kis Hevesina nem tetszenék?

† **Jászberény népesége** az új számlálás szerint 20,233 lelket számlál, ezek közül férfi 10,064 és nő 10,169. Vallás szerént rom. kath. 18,471; helvét val. 1248; zsidó 441; görög n. egy. 45; ágostai 25, görög egy. 1; armeniai kath. 1; és vallás nélkülinek jegyeztette be magát 1. Tehát itt is van egy Horn.

† **Névmagyarosítás.** Stern Tivador pesti születésű mérnök vezetéknevének „Sterné“re kért átváltoztatását a belügyministerium megengedte. Ha a mérnök úrnak hiányzik a sütni valója vagy csak így akar magyarosodni, nem tehetünk róla, de a ministerium okosabb dolgokkal is tölthetné idejét, mint ily név-csere-beréssel.

Tudósítás a kecskeméti piaczról.

(Alsó-ausztriai mérő szerint.)

1870. évi April 19.

Búza 83 fontos 4 frt. 20 kr., Rozs 80 fontos 2 frt. 90 kr. 78 fontos 2 frt. 84 kr., Arpa 74 fontos 2 frt. 70 kr., 68 fontos 2 frt. 60 kr., Zab 2 frt. 20 kr., Kukoricza 3 frt. 10 kr., Köles 3 ft. 20 kr., Burgonya 2 frt. 20 kr., Szalonna mázsája 29—32 frt., Hizott lúd párja 5—7 ft. Széna mázsája 2 frt. 65 kr., Szalma mázsája 90 kr., Keményfa öle 14—18 frt. Puhafa öle 8—11 frt.

Felelős szerkesztő: **Hornyik János.**